

GUNNAR HANNESSON

**LJÓSMYNDASÝNING
16.–28. september
KJARVALSSTÖÐUM**

GUNNAR HANNESSON

Fáir Íslendingar hafa sinnt ljósmyndun í öðrum tilgangi en að festa á filmu andlit og atburði líðandi stundar sjálfum sér og öðrum til ánægju og til að eiga eitthvað til minja. Hið almenna viðhorf til myndatöku úti í náttúrunni hefur verið „dokumentarískt“ - eða, eins og svo oft er sagt: „Svona lítur bærinn út af sjó . . . . Svona er fossinn þegar horft er af hólnum.“ - Gunnar Hannesson var hinsvegar í hópi hinna fáu sem höfðu annað viðhorf. Hann gaf sér jafnan nægan tíma og fann hvernig hægt var að nota ljósmyndavélina til að tjá eigin tilfinningu fyrir því sérkennilega, hrífandi eða hrikalega í umhverfinu - og ýta hinu til hliðar, sem honum fannst ekki skipta máli hverju sinni. Í byrjun handlék hann myndavélina á hinn hefðbundna hátt, elztu myndirnar bera þess merki. En hann bjó yfir næmu litaskyni og listrænum smekk, sem olli því að hann byrjaði að uppgötva landið á ný gegnum margbreytilegar linsur myndavélarinnar - og hann hafði ánægju af að leyfa öðrum að njóta þessa með sér. Af viðfangsefnum var það einkum tvennt, sem hann hafði mikla ánægju af að fást við: Annars vegar borgin hans, Reykjavík - hins vegar Vatnajökull og umhverfi. En hann fór víðar. Og þótt Gunnar hafi ekki sinnt ljósmyndun nema seinasta áratug ævinnar, náði hann undraverðum árangri - ekki aðeins hvað magn og yfirferð varðar, heldur líka árangur. Það er mat þeirra, sem vel hafa vit á, að fáir ef nokkrir hérlendir ljósmyndarar hafi komið lengra í listrænni túlkun íslenskrar náttúru í ljósmyndun - en Gunnari Hannessyni tókst í sínum beztu myndum - Fólk veitir einkum athygli hinni sérkennilegu birtu sem einkennir margar af beztu myndum hans - og dulmagnar oft andrúmsloftið svo að einstök kennileiti og misfellur í náttúrunni hverfa, víkja fyrir einhverjum yfirgnæfandi tóni eða stemmningu, sem fyllir allan myndflötinn. Á hinn bóginn finnum við líka hárskarpar, tærar og oft litaglaðar myndir - en alltaf einfaldar og sterkar. Það var og athyglisvert, að Gunnar kærði sig aldrei um að hafa ljósmyndavélina með sér þegar hann fór erlendis. Hann sá þar aldrei neitt, sem vakti áhuga eða löngun til að mynda. En um leið og hann var kominn heim var hann rokinn af stað með myndavélarinnar, Ísland töfraði hann - og Gunnar vílaði ekki fyrir sér að ferðast alla nóttina, ef veðurlag var þannig að hann gæti átt von á heillandi morgunskímu á einhverjum tilteknum stað í fjarlægum landshluta. Þessvegna liggur eftir hann meira úrval frábærra litmynda en til er annars staðar á Íslandi - er mér óhætt að segja. Það var því ekki auðvelt að velja úr safni hans lítið sýnishorn til að stækka og setja upp að Kjarvalsstöðum. Nokkrar myndanna hafði hann valið sjálfur fyrir andlát sitt á síðasta sumri, en fjölskylda hans og vinir luku svo því verki.

Haraldur J. Hamar

MYNDASKRÁ

1. Heimaeyjargos
2. Surtseyjargos
3. Gos í Heimaey
4. Strokkur Haukadal
5. Dettifoss
6. Við Svartafoss í Örafum
7. Skógarfoss undir Eyjafjöllum
8. Við Ægissíðuna
9. Hjörleifshöfði
10. Á Eyjafirði
11. Mótíf
12. Mótíf
13. Frá Búðum á Snæfellsnesi
14. Hólsá í Laugardal
15. Hábarmur við Landmannalaugar.
16. Bátar í Reykjavíkurböfn
17. Reykjavíkurböfn
18. Reykjavíkurböfn
19. Úr almannagjá
20. Drekgil í Dyngjufjöllum
21. Gígjökull í Eyjafjallajökli
22. Úr Kverkfjöllum
23. Þumall í Vatnajökli
24. Hver í Grímsvötnum
25. Frá Kverkfjöllum
26. Skaftafellsjökull
27. Þuríðartindur í Örafajökli
28. Reykjavíkurböfn
29. Frá Reykjavík
30. Gos í Heimaey
31. Ísmótíf
32. Eldfell
33. Hverir í Hrafninnuskori
34. Hengifoss í Fljótsdal
35. Hljómskálinn í Reykjavík
36. Hraunfossar og Eiríksjökull
37. Hekla
38. Naggur í Grímsvötnum
Vatnajökli
39. Frá Reykjavík
40. Snæfell og Lagarfljót
41. Frá Reykjavík
42. Batar
43. Hafnarmynnið í Reykjavíkurböfn
44. Hvalveiðibátar
45. Hvalveiðibátar
46. Batar í Slipp
47. Frá Reykjavíkurböfn
48. Krókusar í snjó
49. Alþingishúsið
50. Svanur á tjörn
51. Sláttumaður við Höfða
52. Kirkjan í Vík í Mýrdal
53. Í Veiðivötnum
54. Þingvellir - Botnssúlur
55. Frá Reykjavík
56. Ánanaust
57. Tröllakirkja í Dritvík
58. Yfir Reykjavík
59. Arnarstapi Snæfellsnesi
60. Grjót og strá
61. Frostmótíf
62. Fjörugróður - Sjávargróður
63. Ljótípollur
64. Veiðivötn
65. Arnarstapi Snæfellsnesi
66. Kýr í kálgarði
67. Brennisteinsalda í Landmannalaugum.
68. Austfjarðarpokan
69. Útfjöllin - Þingvallavatn
70. Kerlingarfjöll
71. Reykjavík - Snæfellsjökull
72. Vestmannaeyjahöfn
73. Vígabergsfoss í Jökulsá á Fjöllum
74. Skarfaklettur - Viðey - Esja
75. Sigling á Skerjafirði

76. Frá Seyðisfirði
77. Akrafjall
78. Hverasvæði
79. Hraunkæling í Vestmannaeyjum.
80. Frá Landmannalaugum
81. Beðið eftir strætó
82. Við Svartakrök við Tungná
83. Kleifarvatn
84. Víti í Öskju
85. Frá Veiðivötnum
86. Nærmynd
87. Smámótíf
88. Lækur og mosi
89. Fjörugrjót
90. Jökulsárlón á Breiðamerkursandi
91. Frá Mýrdalsjökli
92. Úr Borgarfirði
93. Í nágrenni Landmannalauga
94. Grænalón - Skeiðarárjökull
95. Frá Ægissíðu
96. Hvalur
97. Svartbakur
98. Frá Reykjavíkurböfn
99. Gullfoss
100. Gos í Heimaey
101. Gos í Heimaey
102. Reynisdrangar
103. Á Breiðamerkursandi
104. Við Vík í Mýrdal
105. Skjaldbreiður
106. Á Skeiðarársandi
107. Mótíf
108. Á leið að Kleifarvatni
109. Vegur
110. Piccadilly (rós)
111. Hrímuð strá
112. Peningablóm
113. Fífa
114. Gígur vestan Veiðivatna
115. Axlargígur Heklu
116. Skjaldbreiður og Hlöðufell
117. Tungná
118. Í nágrenni Herðubreiðarlindar
119. Hestar
120. Hestur
121. Barnafossar

ÆVIÁGRIP

Gunnar Hannesson fæddist í Reykjavík 28. 3. 1915. Hann hlaut verzlunarmenntun en 15 ára réðist hann til Marteins Einarssonar við Laugaveg - þar sem hann starfaði 34 ár, eða til 1964. Þá setti hann á stofn eigið fyrirtæki í innflutningi, Technica, og rak það til dauðadags.

Frá unga aldri hafði Gunnar mikinn áhuga á að ferðast um landið og var hann víðförull og mikill náttúruskoðari. Það var þó ekki fyrr en árið 1964, er hann var 49 ára, að hann eignaðist fyrstu ljósmyndavélina. Var það Canonette. Fékk hann fljótt mikinn áhuga á að fást við ljósmyndun í tómstundum sínum - og þar eð hann gjörþekkti stóra hluta landsins og hélt áfram uppteknum hætti að ferðast, eignaðist hann brátt töluvert safn mynda frá stöðum, sem að jafnaði þykja áhuga-verðir til ljósmyndunar. Lagði hann slíka rækt við þetta viðfangsefni, að hann hafði ljósmyndavél jafnan við hendina, hvort sem hann var utan bæjar eða innan. Gunnar hafði ekki tekið myndir í mörg ár þegar þær fóru að birtast á prenti og var leitað til hans í því skyni æ meira eftir því sem tímar liðu. Nokkrir útgefendur birtu myndir hans að staðaldri og má í því sambandi nefna ICELAND REVIEW - og almanök Eimskipafélags Íslands. Myndir hans birtust og í fjölmörgum erlendum ritum - og bókum.

Tvær bækur voru gefnar út með myndum Gunnars Hannessonar eingöngu. Reykjavíkurbók (1974) og Vatnajökulsbók (1975), báðar í útgáfu ICELAND REVIEW. Honum var boðin þátttaka í sýningunni Ljós '73 - og ennfremur sýndi hann litskyggnur í sérstökum sal að Kjarvalsstöðum í sambandi við sýninguna Ísland - Íslendingar á þjóðhátíðarárinu 1974. Þá var Gunnari boðið að sýna í sýningarsal Nikkon House í New York á s. l. vetri, en þangað er einungis boðið þekktum og viðurkenndum ljósmyndurum frá ýmsum löndum. Nokkrar þeirra mynda, sem eru nú sýndar að Kjarvalsstöðum, voru á sýningunni í New York. Gunnar Hannesson bjó alla ævi í Reykjavík og lézt þar 24. 6. 1976.

Myndavélar og linsur

sem Gunnar Hannesson notaði:

Myndavélar:	NIKKON F	2 stk.
	NIKKON F2	2 stk.
	NIKKOMAT EL	2 stk.

Linsur:	1 : 1,4 f- 35 mm
	1 : 3,5 f- 55 mm
	1 : 1,8 f- 85 mm
	1 : 2,5 f-105 mm
	1 : 2,8 f-135 mm
	1 : 2,8 f-180 mm
	1 : 4,0 f-200 mm
	1 : 4,5 f-300 mm

Filma: KODACHROME II

Kærar þakkir vil ég færa öllum þeim, sem veittu aðstoð við undirbúning þessarar sýningar. Sérstaklega þakka ég þeim Gísla B. Björnssyni, Haraldi J. Hamar og Mats Wibe Lund fyrir þeirra mikla starf við val mynda og ótalmargt annað, sem gera þurfti svo af sýningunni gæti orðið.

Margrét Kristjánsdóttir.

Verð mynda á sýningunni:

Stærri gerð 67×97 cm. Kr. 60.000.-

Minni gerð 48×73 cm. Kr. 50.000.-

*Vegna fyrirspurna, skal þetta upplýst. Í litskyggnu-
safni Gunnars Hannessonar eru nokkur þúsund mynd-
ir. — Þeir sem þess kynnu að óska, geta eftir sam-
komulagi fengið gerðar myndir úr safninu eftir eigin
vali, sömu gerðar og á sýningunni eru. — Nánari
upplýsingar er hægt að fá í síma á kvöldin.*

*Gunnar Gunnarsson
Sími 23114*

